

Janza Frigyes ny. rendőr vezérőrnagy 2021. november 19-én, az NKE RTK Kari napon elmondott ünnepi beszéde

---

Tisztelt ünneplő közösség!
Tisztelt főkapitány és főigazgató urak!
Rektorhelyettes és dékán urak!
Nagyra becsült tisztek és rangok!
Kedves tisztjelöltek és hallgatók!

Mindenekelőtt szeretném átadni Dr. Pintér Sándor miniszterelnök-helyettes, belügyminiszter úr, Dr. Felkai László közigazgatási államtitkár úr, a Belügyi Tudományos Tanács elnöke és Papp Károly államtitkár úr üdvözlését. Az üdvözléshez tartozó jövőhöz szóló üzenetüket Pintér és Felkai urak levélben írták le, amely levelek a délután elhelyezendő időkapcsolóban kapnak helyet.

Kari Napon vagyunk, amelynek különös apropót ad a rendészeti felsőoktatás 50. évfordulója. Tisztképzés tanfolyamrendszerben 1922-ben volt első alkalommal, de a tisztképzés a felsőoktatás részévé a Rendőrtiszti Főiskola 1971-es megalapításával vált. Mindenesetre jövőre újabb megemlékezést tarthatunk a tisztképzés megindulásának 100. évfordulója alkalmából.

Mivel én is jubilálok, hiszen 50 évvel ezelőtt léptem be a Belügyminisztérium kötelekébe, hitelesen tudok véleményt formálni a rendészeti felsőoktatás elmúlt 50 évről, úgy is, mint szemtanú, úgy is, mint felügyelő és irányító, de úgy is, mint aki társadalmi munkában kevertem a betont az egykori főiskola kollégiumi építkezésénél.

És ne feledkezzünk meg egy másik fontos évfordulóról sem: 2011 márciusában született meg az NKE alapításáról szóló törvény, és az azt követő év január elején kezdte meg működését a Rendészettudományi Kar is. Azóta tíz év telt el, de a munka már megkezdődött 2010 júniusában. A feladat az volt, hogy jöjjön létre egy, a közszolgálatra felkészítő olyan egységes egyetem, amelyik gyorsan fel tud zárkózni a legjobb hazai egyetemek sorába.

Első lépésként az új egyetem szervezeti és gazdálkodási viszonyait kellett harmóniába hozni a korábbi főiskolai, kari és egyetemi jogállású résztvevők közötti egyensúly megteremtésével. Ezt a fenntartói testület irányításával az ideiglenes szenátus gyorsan és jó színvonalon, egy év alatt megoldotta, így 2011 őszén megszülethetett a Nemzeti Közszolgálati Egyetemről szóló törvény, és ezzel minden akadály elhárult a 2012. év januári kezdése előtt.

A szervezés második lépcsőjében össze kellett hangolni a karok által oktatott stúdiókat, a tantárgyak belső tartalmait. Ki kellett iktatni a párhuzamos tananyagokat, és ki kellett szelektálni a redundáns oktatási elemeket. Így vághattunk bele az akkreditációs folyamatokba. Meg kellett erősíteni az oktatás humán feltételeit, növelni kellett a tudományos minősítéssel rendelkező oktatók számát. Ezt is sikerrel végrehajtottuk, példaként említve, hogy karunkon az alapításkori 34 fő fokozattal szemben jelenleg 85 fő rendelkezik tudományos minősítéssel.

Az NKE létrehozásának harmadik ütemében el lehetett foglalnunk a jelenlegi campusunkat, és szilárd szervezeti bázison kezdhettük meg a lendületes minőségi fejlesztést. Ez a folyamat zajlik még napjainkban is, de már láthatók az eredmények is. A legfrissebb – tegnapi – egyetemi rangsorban az NKE a 10. helyet foglalja el a hazai egyetemek között. Tekintettel az NKE – más egyetemekhez képest szűk oktatási portfóliójára, sokkal előrébb a rangsorban nemigen nyomulhatunk, de mindent meg kell tennünk azért, hogy az NKE és ezen belül a kar a legvonzóbb, legnépszerűbb karok és szakok közé sorolódjon. Jó mérce az első helyes jelentkezések száma, illetve az abszolút jelentkezési szám. Ma még karunk szakjai és szakirányai között nagyok a népszerűségi különbségek. Ennek ellenére beszédes az az adat, amely szerint van olyan szakirányunk, amelynél a felvettek átlagpontszáma 436 pont. Mindezt úgy és annak ellenére értük el, hogy az általános bemeneti követelményeken túl előírtuk az emelt szintű érettségit és a hozott középfokú nyelvvizsgát.

Kedves hallgatók, legyenek büszkék arra, hogy a Rendésztudományi Karon folytathatják tanulmányaikat!

Ugyanakkor még adószai vagyunk önöknek, mert az ösztöndíj és a szociális támogatások terén jelentős elmaradásaink vannak. Ezt felismerte a belügyi kormányzat, és a Parlament előtt fekszik a szolgálati törvényünk módosítására irányuló javaslat, amely radikálisan rendezni fogja mind az ösztöndíjak mértékét, mind a jogviszonyukat és a rendfokozatukat. Reményeink szerint hamarosan megszületik a törvény, és a jövő évi képzéseinkre jelentkezők már e vonzó feltételek ismeretében adhatják be jelentkezésüket karunkra.

A tavaly kitört Covid-pandémia nem kedvezett nekünk sem. Bár oktatásunk elég jól átállt az online oktatásra, le kellett mondanunk a szakképzésünk és nevelő munkánk számos eleméről. Mivel a Kar Rendvédelmi Tagozata egyúttal rendvédelmi tartalék is, sor került fiataljaink bevetésére is. Dicséretes, ahogy ezt a feladatot megoldották.

A bajok közepette is folyik képzési palettánk színesítése, beindulhat a tűzvédelmi-mimérnök-képzés, megindulhatnak a településbiztonsági menedzser és az iparbiztonsági összekötő, valamint a szervezett bűnözés elleni szakirányú továbbképzési szakjaink. A járvány ellenére a kar sikeresen abszolválta a Testnevelési Egyetemmel közös képzéseit is. Még mindig csak kóstolgatjuk a tehetséges tiszthelyettesek részére indított nappali képzésünk jobbítására irányuló megoldásainkat. A kar képzési feladatává vált az állami felsőfokú végzettséggel rendelkezők átképzése.

E feladatok együttesen azt eredményezték, hogy a Rendészettudományi Kar vált gazdájává és ezáltal felelősévé a tisztté válás mindhárom irányának. Ez az oszthatatlan felelősség a minőség javítására készteszen valamennyiönket.

Az utánpótlási nehézségeink – ismert demográfiai okok miatt – a középfokú szakképzési rendszer felé irányítják tekintetünket. Ki kell alakítanunk olyan legális és jól ellenőrizhető csatornákat, amelyekeken keresztül a középfokú oktatási rendszer eredményeit elismerhetjük a felvételi pontszámokban is.

A hazai egyetemi felvételi rendszer még csak most ismerkedik az önkéntes tartalékos szolgálatot teljesítő magas hozott pontszámával. Még mi sem tudjuk, hogy ez milyen hatást vált ki a mi esetünkben. Az új rendelkezés, kontraszelektív hatásai ellenére, talán több eredménnyel jár, mint kárral, hiszen összetársadalmi szinten kívánatos, hogy fiataljaink fegyelmezettebben, nagyobb fokú közösségi elhivatottsággal érkezzenek az egyetemekre, különösen a Nemzeti Közszerológati Egyetemre.

Még hosszasan tudnám sorolni az előttünk álló feladatokat. Az eddigieket is csak azért említettem, hogy jelezzem annak a dicséretes útnak a jelentőségét, amelyet a kar az elmúlt tíz évben bejárt. A bejárt fejlődési ív ismeretében kijelenthető, hogy önök méltó utódai az 50 évvel ezelőtti alapítóknak, és a képzés 30 évvel ezelőtti megújítóinak. Külön köszönetet mondunk azoknak a főigazgatóknak, akik a legtöbbet tették a rendőrtiszti képzésért, néhai Györök Ferencnek és Kratochwill Ferencnek, aztán Dános Valérnak, Blaskó Bélának, Sárkány Istvánnak, Ruzsonyi Péternek és Boda Józsefnek. Természetesen ugyanilyen köszönet jár a kari vezetés minden tagjának, a tanároknak, az oktatóknak, a szakoktatóknak és a mindenkor hűségesen szolgáló adminisztratív állományoknak.

És persze, köszönet illeti egykori hallgatóinkat is, akik közül többen már a kar vezetői közé vagy valamelyik rendvédelmi szerv vezetői közé tartoznak. Világhírű honfitársunk, Barabási Albert László kimutatta, hogy a világ vezető egyetemei, nem csak és leginkább nem kiváló tanáraiknak köszönhetik vezető pozíciójukat, hanem elsősorban a tehetséges és a világot megváltani akaró hallgatóiknak. Legyenek önök is ilyen megváltók, de ha tanácsolhatom, csak a szerológati törvény és a szerológati szabályzatok által kijelölt keretek között, de azért attól se riadjanak vissza, hogy esetenként feszegessék ezeket a kereteket.

Rendvédelmi szerveink nem politizálnak. Jól van ez így. De fel kell tennünk a kérdést: lehet-e sikeres egy rendőrtiszt, egy rendőri vezető, ha területi illetőségén belül nem ismeri a körülötte lévő társadalmi, párt- és egyesületi viszonyokat, az etnikai, a kisebbségi, a földrajzi, a gazdasági, a kulturális, a közlekedési viszonyokat. Ha nem ismeri a területén lévő önkormányzati rendeleteket, a főkapitányi és kapitányi utasításokat. Ezeket a fontos ismereteket az egyetem nem képes személyre és területre szabottan oktatni. Mi csak az általánost, az országost tudjuk oktatni, a területi és a helyi ismereteket a befogadó rendvédelmi szervnek kell biztosítania. Ezért fontos jövőbeli feladat végzett tisztjeink mentorálása, próbaidő alatti beilleszkedési és képzési rendszerének megszervezése és kialakítása.

Kedves hallgatóink!

Csak mi, az idősebb generáció tagjai érezzük igazán az iszonyúan felpörgő világ, napról napra újat hozó jelenségeit. Bejártuk az utunkat a mártogatós tolltól és tintától az 5G-ig, a csöves rádiótól a tranzisztoros rádióig, a VHS-kazettán, a DVD-n, a CD-n, a pendrive-on át a letölthető appokig és a QR-kódig, megfűszerezve mindezt a mesterséges intelligenciával. Kezdtem 1971-ben a félmechanikus peremlyukkártával, diavetítővel és falitáblákkal, folytattam írásvetítővel, ma pedig simán guglizunk, kriptovalutával fizetünk és a kiberbűnözés ellen hadakozunk. Gyermekként dicséretes volt, ha összegereblyéztük az avart és elégettük – ma ezért büntetünk. De van, ami azóta is változatlan. A maiak ugyanúgy szeretnek, ahogy mi szerettünk, lélekben ugyanúgy gyászolnak, ahogy mi gyászoltunk, ugyanúgy tisztességesen akarják a közösséget szolgálni, ahogy mi akartuk. Kimondtam a szót, tisztesség, amely megjelenik az önök választott hivatásában a tiszt szóban is. Erről, és nem a világ bajairól szeretnék szólni.

A kar jelmondata: Sub lege libertas! Ezek a szavak felépítik az önök jellemét, a nemzet belső biztonságának jövőbeni letéteményeseivé formálják önöket. Idézem McArthur tábornoknak a West Point-i akadémián elmondott beszédét. A tábornok a következőket ajánlotta a leendő tisztek figyelmébe:

„Jelmondatuk: Kötelesség–Becsület–Haza, elég erőssé teszi Önöket, hogy tudják mikor gyengék, és elég bátorra teszi Önöket, hogy szembe tudjanak nézni önmagukkal, amikor félnek. Azt tanítják, hogy büszkék legyenek és hajthatatlanok, amikor nemes csatában legyőzték Önöket. És amikor Önök győznek, akkor szerények legyenek és nagylelkűek, hogy szavakat ne helyettesítsék cselekvéssel. Hogy ne a kényelem ösvényét keressék, hanem nézzenek szembe a nehézségekkel és a kihívásokkal, hogy tanuljanak meg egyenesen állni a viharban, de érezzenek együtt az elbukottakkal, hogy előbb önmaguk urai legyenek, mielőtt másokéi lennének, hogy szívük tiszta legyen. Céljaik pedig nemesek, hogy tanuljanak meg nevetni, de soha ne feledjék el, hogyan kell sírni, hogy komolyak legyenek, de ne vegyék magukat túl komolyan, hogy szerények legyenek, mert csak így lehet szem előtt tartani az igazi nagyságot, hogy nyitott elmével fogadják az igazi bölcsességet, és az igazi erő szelídségét. Ezek a szavak adják meg az akarat erejét, a képzelet minőségét, az érzelmek sokaságát, a bátorság uralmát a félnétség felett, a kaland iránti éhséget a kényelem szeretete felett.”

Igen: Sub lege libertas! Ezek a szavak az igazság érzésével, a jövőbe vetett ki nem hunyó reménnyel, az élet iránti szeretettel töltik el a szívüket. Ezek a szavak megtanítják önöknek, hogy tisztek legyenek és úriemberek.

56 évvel ezelőtt, gólyaként én is egy valamilyen évfordulón hallgattam az előadó professzort, aki az elődök nagyszerű helytállásáról beszélt. Ma már sajnálom, hogy nem hallgattam elég figyelmesen, mert saját, sokszor felesleges harcaim

tapasztalataként lassan tanultam meg, hogy bizony, a tudományban, az életbölcseletben, a haza szolgálatában valamennyien az elődeink vállán állunk. Mert sokszorosan igaz a mondás: ha valami újat akarsz, először alaposan tanulmányozd a régit. Így épül a világ, így születnek az új gondolatok, az új módszerek, az új megoldások.

Legyenek önök is alkotó részesei a megújulásnak. Mi vezetőket, parancsnokokat akarunk képezni, és nem betanított végrehajtókat. De ne csak mi akarjunk, akarjanak önök is. Akarjanak sokat tanulni tőlünk, akarjanak fegyelmezettek lenni, akarjanak művelődni, akarják a hazát szolgálni, akarjanak tisztak lenni! Tartsák szem előtt a Frangepán család jelmondatát: Frangit sed non flectitur – Török, de nem hajlik.

Tisztelt Ünnepi Állománygyűlés!

A Belügyminisztérium és a rendvédelmi szervek vezetése nevében ismételten köszöntöm a jubiláló Rendészettudományi Kar valamennyi munkatársát és valamennyi hallgatóját. Kívánok mindenkinek további szakmai sikereket, magánéleti elégedettséget és gyarapodást és mindezek teljesítéséhez jó egészséget. És amikor kifejezzük közös tiszteletünket, hálás szívvel emlékezünk azokra a tanárainkra, munkatársainkra, egykori hallgatóinkra, akik már nem lehetnek közöttünk.

Kérem, felállással tisztelegjünk emléük előtt!

Köszönöm.

Kívánom azoknak a hallgatóinknak, akik közül, remélem, még sokan és jó erőben lesznek jelen a 100 éves évfordulón, hogy ugyanolyan elégedetten méltassák az ő 50 éves emlékeiket, amilyen jó szívvel emlékezünk most mi az elődjainkről, a mi 50 évünkről.

Budapest, NKE RTK, 2021. november 19.

Dr. Janza Frigyes ny. rendőr vezérőrnagy
c. egyetemi tanár
az NKE Díszpolgára
BM Oktatási Főszemléző